

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg

Dato: 02-02-2021
Enhed: SUNDJUR
Sagsbeh.: DEPCSP
Sagsnr.: 2007933
Dok. nr.: 1567996

Folketingets Sundheds- og Ældreudvalg har den 22. januar 2021 stillet følgende spørgsmål nr. 11 (L 134 – Forslag til lov om epidemier (epidemiloven)) til sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peder Hvelplund (EL).

Spørgsmål nr. 11:

”Vil ministeren redegøre for, hvordan sundhedspersoner, der ikke ønsker at deltage i eller udføre indgreb mod enkeltpersoner, som gennemføres ved tvang, er stillet? Vil ministeren oplyse, om der allerede er en mulighed for sundhedspersoner at frasige sig at deltage i tvangsbehandling eller -indgreb i eksisterende lovgivning? Vil ministeren være med til at sikre, at sundhedspersoner i sundhedsvæsenet ikke kan gives fagdisciplinær kritik eller sanktioner for at udføre påbud, som iværksættes efter et påbud fra Styrelsen for Patientsikkerheden i henhold til epidemiloven? Vil ministeren oplyse, om sådanne påbud er en del af de automatiske domstolsprøvnings?”

Svar:

Jeg er meget opmærksom på, at større udbrud af smitsomme sygdomme og epidemier kan medføre, at det kan være nødvendigt at tilpasse behandlingen til den forhåndenværende kapacitet, ligesom det kan medføre, at sundhedspersoner udsættes for et ekstraordinært arbejdspress og arbejdsbyrde, f.eks. ved arbejde i meget lange perioder uden pauser og under meget stort pres. En sådan ekstraordinær situation vil kunne indebære øget risiko for fejl.

Der findes dog ikke grundlag for generelt at tilsidesætte de almindelige regler om, at behandling skal ske under iagttagelse af omhu og samvittighedsfuldhed og i overensstemmelse med normen for almindelig anerkendt faglig standard.

Af hensyn til patientsikkerheden findes det heller ikke hensigtsmæssigt generelt at fravige reglerne om patienternes adgang til at klage over behandling eller reglerne om tilsyn med sundhedspersoner. Det gælder uanset, at behandlingen måtte blive udført på baggrund af et påbud.

Jeg har dog en klar forventning om, at klage- og tilsynsmyndighederne ved behandlingen af sager har fuld opmærksomhed på de særlige omstændigheder, der kan forekomme under disse ekstraordinære situationer, således at frykten for at begå fejl ikke afholder sundhedspersoner fra at bidrage, også på områder som ikke er sundhedspersonens normale arbejdsområde.

Spørgsmålet om, hvorvidt den enkelte sundhedsperson skal have mulighed for at frasige sig at indgå i – eller udføre – foranstaltninger er efter Sundhedsministeriet opfattelse et ansættelsesretligt spørgsmål.

Jeg kan dertil oplyse, at de foreslåede bestemmelser - om, at Styrelsen for Patientsikkerhed kan anmode den offentlige eller private institution, behandlingssted eller lignende om at sikre, at en afgørelse gennemføres, og at styrelsen ligeledes efter anmodning fra den offentlige eller private institution, behandlingssted eller lignende kan tillade, at der med henblik på at gennemføre og opretholde en foranstaltning, kan benyttes fysisk fastholdelse, tilbageholdelse og tilbageførsel af den pågældende og aflåsning af lokaler, hvori den pågældende befinder sig - ikke pålægger enkelte sundhedspersoner at gennemføre foranstaltninger.

Jeg har en klar forventning om, at den pågældende driftsherre og arbejdsgiver sikrer, at arbejdsforholdene er sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlige, herunder også sikrer, at de medarbejdere, som får til opgave at gennemføre foranstaltningerne, har de rette kompetencer og er behørigt instrueret i de opgaver, som personalet måtte stå overfor.

Som forudsat i den politiske aftale af 18. december 2020 om en ny epidemilov følger det af den foreslåede § 64, stk. 1, at der vil være automatisk domstolsprøvelse ved individuelle påbud om foranstaltninger, som har karakter af frihedsberøvelse.

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke / Cecilie Salejärvi Pedersen